

Maa- ja metsätalousministeriö

VN/34872/2024

Luke 15/00 00 03 00/2025

Luonnonvarakeskuksen osavuosisiraportti 2025

23.6.2025

Sisällys

1	Johdon katsaus.....	3
2	Toiminnan vaikuttavuus.....	5
3	Vuoden 2025 tulostavoitteet	7
3.1	Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	7
3.2	Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet (B)	14
3.3	Voimavarojen hallinnan tavoitteet (C).....	17

LIITE 1: Tulostavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet

LIITE 2: Luonnonvarakeskuksen bruttotulot ja bruttomenot v. 2022-2024 ja talouden ennuste vuodelle 2025

LIITE 3: Luonnonvarakeskuksen ydintoiminnot ja ohjaustoiminnot (toteumatiedot 01-05/2025), 1 000 €

1 Johdon katsaus

Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) ja Luken kesken laaditun, vuotta 2025 koskevan tulossopimuksen mukaisesti toimintamme tuottaa ratkaisuja kohti hallinnonalan visiota ”Vastuullinen bio- ja kiertotalous on maamme kilpailukyvyyn ja hyvinvoinnin perusta” ja kohti Luken omaa visiota ”Hyvinvointia ja kestävää tulevaisuutta uusiutuvista luonnonvaroista”.

Vuosi 2025 on Luken 10-vuotisjuhlavuosi ja juhlavuotta vietetään monilla eri tavoilla. Ilkka P. Laurilan kirjoittama ansiokas Luken historiikki Täysi kymppi tutkimusta julkaistiin huhtikuussa. Luken 10-vuotisen taipaaleen juhlintaa jatketaan alueellisilla sidosryhmätilaisuuksilla vuoden mittaan. Ensimmäinen, toukokuussa Oulussa pidetty sidosryhmätilaisuus, keskittyi uusiutuvaan energiaan ja luonnonvaroihin ja seuraava pidetään kesäkuussa Joensuussa aiheena metsä- ja maatalous.

Luken nykyinen strategiakausi päättyy vuoden 2025 lopussa ja uutta strategiaa on työstetty osallistavasti henkilöstön ja sidosryhmien kanssa erilaisissa työpajoissa ja työryhmissä. Olemme kirkastaneet Luken visiota ja missiota ja identifioineet strategisia tavoitteita vastaamaan toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Erityisesti huoltovarmuus, alkutuotannon kannattavuus ja palautumiskyky sekä innovaatioiden synnyttäminen tulevat olemamaan uuden strategian keskiössä.

Tutkimustietoon pohjautuvaa EU-vaikuttamista europarlamentaarikkojen, kansanedustajien, komission, Suomen pysyvän edustuston sekä sidosryhmien parissa jatkettiin edellisen vuoden malliin niin Brysselissä kuin Suomessa. Erityisenä tavoitteena on ollut EU:n biotaloustrategian sisältöön vaikuttaminen siten, että myös alkutuotanto ja sen tutkimustarpeet huomioidaan vahvasti strategiassa. Yhteistyötä EU-vaikuttamisessa on vahvistettu EU:n metsäisten maiden metsäntutkimuslaitosten kanssa. Yhteistyön avulla pyritään tukemaan For Forest + -ministeriryhmän työtä.

Luken tutkimus- ja viranomaistyö kohdistuu usein hyvin haasteellisiin kysymyksiin. Erityisesti kasvihuonekaasuinventaario ja suurpetoasiat herättivät keskustelua alkuvuonna. Haasteellisista aiheista huolimatta luottamus Lukeen on vahvistunut Mediabarometrin mittausten mukaan: Luke on toimittajien arvioissa luotettava ja asiantunteva toimija, joka onnistuu yhdistämään tutkittua tietoa yhteiskunnallisesti kiinnostaviin aiheisiin – tämä erottaa meidät eduksemme monista muista viranomaisorganisaatioista ja on jatkossakin asia, johon haluamme panostaa. Toimittajat arvioivat Luken viestinnän kaikilla osa-alueilla hyväksi tai erinomaiseksi. Osa-alueita ovat viestinnän ajankohtaisuus, asiantuntevuus, luotettavuus, tavoitettavuus, oma-aloitteellisuus, lähestyttävyyys, avoimuus ja verkkosivujen palvelevuus.

Henkilöstö on Luken tärkein voimavara. Olemme panostaneet erityisesti esihenkilötyöhön. Käynnistimme henkilöstön hyvinvointia kartoittavan KEVAN Pulssi-kyselyn ja tuloksia analysoidaan kesän ja syksyn aikana. Varsinainen HenkilöstöBarokysely tehdään syksyllä. Päivitimme Luken monipaikkaisen työn käytäntöjä ja lisäimme läsnäpäivien määrävelvoitetta. Tavoitteena on yhteisöllisyyden vahvistaminen ja osaamisen siirron mahdollistaminen erilaisten läsnäkohtaamisten avulla. Panostimme tohtorikoulutukseen kehittämiseen yhteistyössä mm. Jyväskylän ja Itä-Suomen yliopistojen kanssa. Aloitimme ensimmäiset post doc -rekrytoinnit Tulanetin Post doc-ohjelman puitteissa.

Jokioisten tutkimusnavetan peruskivi muurattiin maa- ja metsätalousministeri Sari Essayahin ja kansliapäällikkö Pekka Pesonen johdolla toukokuussa. Navetan rakennustyöt etenevät suunnitelmien mukaisesti ja varsinainen tutkimustoiminta päästään aloittamaan uudessa navetassa 2026 puolivälissä. Panostimme infrastruktuurien tutkimukselliseen vahvistamiseen ja nimitimme Luken tutkimusinfrastruktuureille vastuututkijat, joiden tehtävänä on kehittää tutkimusinfrastruktuurien kotimaista ja kansainvälistä yhteiskäyttöisyyttä, houkuttelevuutta ja Luken tutkimuksen kilpailukykyä. Lukella on parhaillaan käynnissä kahdeksan tutkimusinfrastruktuurien muutoshanketta. Alkuvuonna osallistuimme kahden eurooppalaisen ESFRI tutkimusinfrastruktuurihakemuksen (IN-SYLVA ja GenoPhenix) ja kahden pohjoismaisen NordForsk infrahubin valmisteluun kansainvälisissä konsortioissa. Tiedon elinkaaren ja datan hallintaa ja digitalisaation hyödyntämistä kehitettiin edelleen. Julkaisimme sisäiseen käyttöön aineistoja yhteen hakupalveluun kokoavan datakatalogin, koulutimme henkilöstöä käyttämään tekoälyavustajaa työn tukena ja hyödynsimme pilvipohjaista low-code-alustaa

tiedonkeruusovellusten uudistamisessa. IT-palveluissa siirrytään valtion yhteisestä omaan pilviympäristöön, otetaan käyttöön pilvihallitut työasemat ja luovutaan yhteisestä työtilaratkaisusta. Toimenpiteet tasapainottavat taloutta ja tuovat joustavuutta tutkimuslaitoksen tarpeisiin.

Talouden tasapainottamisen toimenpiteitä on jatkettu tiiviissä yhteistyössä ministeriön kanssa. Perustana on syksyllä laadittu tuottavuusohjelma. Tilastotuotannon prosessin säästöjä toteutetaan luopumalla osasta ei-pakollisia tilastoja. Viranomaisasiantuntijapalveluiden prosessissa säästökohteita on tunnistettu tiiviissä yhteistyössä ohjaavan ministeriön kanssa ja niiden toimeenpano on käynnistynyt vuoden 2025 aikana. Luken toimitilahankkeessa jatketaan toimipaikka- ja toimitilamuutosten toimeenpanoa tehtyjen päätösten mukaisesti. Tilatehokkuutta toteutetaan ottamalla käyttöön sekä valtion YTY-tiloja (Turku) että etsitään muita yhteiskäyttömahdollisuuksia. Yhteisten tilojen suunnittelu jatkuu Viikissä Ruokaviraston ja Syken kanssa sekä Joensuussa, Oulussa ja Jyväskylässä Syken kanssa. Ulkopuolinen rahoitus on edelleen hyvällä tasolla ja panostamme erityisesti EU-hakuihin ja Business Finland -hakuihin. Panostaminen näkyy rahoituksen kasvuna a.o. rahoitusinstrumenteissa. Näiden lisäksi aluerahoitus näyttäisi kasvavan edelliseen vuoteen verrattuna. Ulkopuolisen rahoituksen määrään vähentävästi vaikuttaa merkittävästi MMM:n Hiilestä kiinni -rahoituksen päättymisen. Vuoden 2025 aikana varaudutaan tulevien vuosien määrärahaileikkauksiin ulkopuolisen rahoituksen hyvän tason turvaamisella, toiminnallisilla muutoksilla sekä hankintojen tehostamisella. Hankintojen tehostamista toteutetaan uusilla puitejärjestelyillä ja toiminnallisten muutosten mahdollistamalla säästöillä.

Alkuvuoden aikana on tehty Luken toiminnan vaatimustenmukaisuuteen (compliance) liittyvä sisäinen tarkastus, joka toimii kehittämistyön pohjana jatkossa. Organisaation toiminnan tehokkuutta ja laatua kehitetään prosessien johtamiseen perustuen. Tämä työ on aloitettu alkuvuoden aikana.

Kokonaisuutena Luken yhdestoista toimintavuosi on toimintakyvyn ja tuloksellisuuden osalta hyvällä tasolla. Tulossopimuksen toteutus on etenemässä suunnitellusti vain pienin poikkeamin. Tietosuojassa ja tietoturvassa ei ole esiintynyt merkittäviä poikkeamia. Lukella on osaltaan vastuu useiden kansallisten verkostojen toiminnasta. Myös niiden toiminta oli suunnitelmien mukaista. Luken rooli yhteiskunnassa on vahvistunut edelleen. Luken tutkimus vastaa keskeisiin kansallisiin ja globaaleihin haasteisiin. Vihreä siirtymä, ilmasto, luonnon monimuotoisuus, kiertotalous, huoltovarmuus sekä biotalouden edistäminen ja sen rooli kansantaloudessa ovat tekemisemme keskiössä. Tuotamme tietoa ja ratkaisuja, jotta kestävyys kaikkien näkökulmat toteutuvat tasapainoisesti. Haluamme olla tieteellisesti kunnianhimoinen, ratkaisukeskeinen ja globaalia ja kansallista vaikuttavuutta luova vahva tutkimustoimija.

2 Toiminnan vaikuttavuus

Tärkeä osa Luken työtä on tuottaa päätöksentekoa tukevaa luotettavaa ja hyödyllistä tietoa. Tuemme yhteiskunnallista päätöksentekoa kansallisesti ja kansainvälisesti asiantuntijalausunnoin, eduskunnan valiokuntakuulemisin, osallistumalla työryhmiin sekä tuottamalla politiikkasuosituksia, visioita, positiopapereita ja synteesiraportteja. Erityisesti vuonna 2025 Lukessa on panostettu kansallisen ennallistamissuunnitelman laatimisen tukeen. Alkuvuoden aikana Luke on tuottanut kaksi politiikkasuositusta, viisi synteesiraporttia ja järjestänyt kaksi webinaaria. Tilaisuudet keräsivät suuren sidosryhmäjoukon, ja saatu palaute oli hyvää myös kansainvälisesti.

Tutkimustietoon pohjautuvaa EU-vaikuttamista europarlamentaarikkojen, kansanedustajien, komission, Suomen pysyvän edustuston sekä sidosryhmien parissa jatkettiin niin Brysselissä kuin Suomessa. Brysselissä tammikuussa tehdyn vaikuttamismatkan viestinnän kärkenä olivat EU:n biotalousstrategian päivittäminen ja metsäbiotalouden asema EU:n tutkimusrahoituksessa. Tutkimuslaitosten yhteisen (Research Institutes For Forests+) verkoston toiminta ja sen kehittäminen oli yksi tähän vaikuttamistyöhön liittyvä keino, jota edelleen vahvistettiin. Luken lausunto EU:n biotalousstrategian valmisteluun sai hyvän vastaanoton. Lukelaisia on toiminut aktiivisesti EU-tason SCAR Bioeconomy ja SCAR Forest -verkostoissa.

MMM:n ja työ- ja elinkeinoministeriön perustama, vuoden 2023 alussa toimintansa aloittanut metsäbiotalouden tiedepaneeli on vahvistanut metsiin pohjautuvan kestävän arvoketjun tietopohjaa. Paneeli toteutti keväällä 2025 kuntavaaleihin liittyen kyselyn koskien kuntalaisten metsänäkemyksiä ja sitä, miten kunnan metsäomaisuutta tulisi hoitaa ja käyttää. Paneelin puheenjohtajana toimii Luken tutkimusylijohtaja Antti Asikainen. Paneeli käynnisti kaksi uutta hanketta, jotka tarkastelevat rakennuslain uudistuksen vaikutuksia puurakentamiseen sekä yhteishankkeen Ilmastopaneelin kanssa koskien hiilidioksidin talteenoton tuomia liiketoimintamahdollisuuksia metsäsektorilla.

Luke palkkaa TKI-lisärahoitukseen sisällytetyllä postdoc-rahoituksella vuonna 2025 yhteensä 14 postdoc-tutkijaa kansainvälisen rekrytoinnin perusteella. Keväällä avautuneessa rekrytoinnissa on avoinna kahdeksan paikkaa. Tutkimusteemoissa painotetaan Luken strategisia linjauksia, kansallisen T&K-erillisrahoituksen tavoitteita Suomen kilpailukyvyyn parantamiseksi sekä kansallisen biotalousstrategian tavoitteita biotalouden arvonnäkökulman kaksinkertaistamiseksi.

Jatkoimme panostusta EU-rahoitukseen. Luken koordinoimien Horisontti Eurooppa -hankkeiden määrä on noussut 18:aan ja yhteensä EU-hankkeita on käynnissä lähes 100. Toisena rahoituksen painopisteenä on ollut lisätä Business Finlandin rahoitusta. Hakemuksia on tänä vuonna lähtenyt seitsemän ja uusia projekteja on käynnistynyt neljä. Luken strategian mukaisia aluerahoitteisia uusia hankkeita on saatu seitsemän. Aluerahoituksessa on onnistuttu erityisesti Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa.

Suora asiakastyö on aina haastavaa ja sitä vaikeuttaa se, että yritysten resurssit ovat tällä hetkellä tiukemmalla kuin koskaan. Yrityskentässä Luken työ on edelleen arvostettua - Veturi hankkeiden menestys jatkuu, esimerkiksi Valio Veturin, Eläinten hyvinvoinnin varmennusjärjestelmä-projektissa Luken kokonaisbudjetti oli 2,4 M€ ja AGRI Forwardin, PEC-Ponsse Veturissa 0,6 M€.

Olemme luoneet Luke Forest Hubin avoimeksi verkostoksi metsä- ja biotalousyrityksille ja sidosryhmille. Sen tavoitteena on lisätä metsäteollisuuden kilpailukykyä, kestävyyttä ja näkyvyyttä tutkimuksen avulla. Ensimmäiseen verkostotapaamiseen osallistui noin kaksikymmentä eri sidosryhmien edustajaa ja keskustelu oli aktiivista. Startup-yritysten spinnaamisen kynnystä madaltavan Luke Innovations Oy:n valmistelut ovat siirtyneet käytännön toimien suunnitteluun samalla, kun rahoituksen varmistumista odotetaan vuoden 2026 talousarvioon.

Viranomais- ja asiantuntijatehtävien toteutus on kuluvana vuonna edennyt keskimäärin aikataulussa. Tulosten löydettävyyteen ja avoimuuteen panostetaan sekä erilaisten viestintätoimien, aktiivisen Luontoseurantojen (Lukki) valtakunnalliseen koordinaatioryhmään sekä Ympäristöseurantojen valtakunnalliseen koordinaatioryhmään osallistumisen kautta että tuomalla uusia sisältöjä (mm. menetelmäkuvauksia ja teemakokonaisuuksia) Luonnonvaratieto.luke.fi palvelukokonaisuuteen. Vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana tehtäviin liittyen on julkaistu 25 tiedotetta/uutista, 2 seurantaraporttia kokonaan digitaalisena toteutuksena ja toteutettu yhdeksän muuta viestinnällistä toimenpidettä. Tulokset ja asiantuntijatyö on saanut yli 1600 mediaosumaa. Monipuolista politiikkatuen asiantuntijatyötä tehtiin erityisen painokkaasti ilmasto-, kasvihuonekaasulaskenta- ja metsäteemoissa.

Luken tilastotuotanto on edennyt suunnitelmien mukaan. Alkuvuonna julkaistiin viitevuoden 2023 maatalouden rakennetutkimuksen (Integrated Farm Statistics, IFS) tuloksia. Seuraava IFS-tutkimus koskee viitevuotta 2026. Luken lakisääteiset tilastointivelvoitteet laajenivat eurooppalaisen maataloustuotantoa koskevan (Statistics on Agricultural Input and Output, SAIO) ja metsätilinpitoa koskevien tilastoasetusten nojalla. Ensimmäiset Eurostatille tehdyt, uuden maataloustuotantoa koskevan SAIO-asetuksen mukaiset tietotoimitukset on tehty tammikuussa. Kaikki Luken tilastojulkistukset ovat ilmestyneet ajallaan – kahden tilastojulkistuksen osalta julkistamista on aikaistettu. Tilastotuotannon toimintamalleja on kehitetty kustannustehokkaammiksi mm. luopumalla paperilomakkeilla tehtävästä tilastotiedonkeruusta sekä kannustamalla tiedonantajia käyttämään sähköisiä vastauslomakkeita. Alkuvuoden tilastotiedonkeruiden vastauksista 77 % on saatu verkkolomakkeilla, kun viime vuoden toteuma oli 59 %.

3 Vuoden 2025 tulostavoitteet

3.1 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei toteudu 3 = Tavoite toteutuu osittain 4 = Tavoite saavutetaan 5 = Tavoite ylittyy	
	Arvio	Poikkeaman syy
A1. Kokonaiskestävä ruokajärjestelmän huoltovarmuus ja kilpailukyky paranevat		
A11. Kaikille on riittävästi turvallista ja ravitsevaa ruokaa		
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa kotimaisen ruoantuotannon pitkän aikavälin strategiaan (HO).	4	
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa ruokaturvan parantamiseksi (HO).	4	
Edistetään maataloustuotannon toimintaedellytysten toteutumista pohjoisissa olosuhteissa.	4	
Tuotetaan kestävä ruuantuotantoa edistävää tietoa maaperän hiilensidonnasta, ravinnekierätyksestä, peltojen vesitalouden hallinnasta, eri kasvilajien ja -lajikkeiden mahdollisuuksista, uusista ja alihyödynnetyistä proteiini- ja kuitulähteistä, uusien tuotantoteknologioiden käyttöönotosta sekä tuotannon resurssitehokkuudesta ja kannattavuudesta.	4	
A12. Suomalaisen ruuan kysyntä ja viennin arvo kasvavat		
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja uuteen ruoanviennin kasvuun tähtäävään kasvuohjelmaan (HO).	4	
Lisätään ja monipuolistetaan yhteistyötä ruokasektorin yritysten ja sidosryhmien kanssa yhteisissä hankkeissa, jotka tukevat kotimaisen ruuan kysynnän ja viennin arvon kasvua.	4	
Tuotetaan uuden teknologian avulla ratkaisuja ruoan jäljitettävyyden todentamiseen pellolta saakka.	4	
Tuotetaan ratkaisuja elintarvikealan yritysten erikoistumiseen, monipuolistamiseen ja jalostusarvon nostamiseen sekä tuotannossa että viennissä.	4	
A13. Tuotantopanosten saatavuus turvataan, omavaraisuusaste nousee ja ne säilyvät korkealaatuisina ja turvallisin		
Tuotetaan tietoa maataloilla tuotettavan biokaasun lisäämiseksi (HO).	4	
Tuotetaan tietoa energiatehokkaiden ratkaisujen saamiseksi kasvihuonealalla (HO).	4	
Hyödynnetään genetiikan ja biotekniikan menetelmiä ruoka- ja ravinneturvan ja bioraaka-ainesaatavuuden edistämiseksi.	4	
Kehitetään viljelykiertoja ja -menetelmiä sekä biomassojen ravinnekiertoa tuotantopanosten saatavuuden turvaamiseksi ja omavaraisuusasteen kasvattamiseksi (erityisesti typpi).	4	
Tutkitaan keinoja kasvattaa tuotantopanosten omavaraisuusastetta, ml. energia-omavaraisuus.	4	
A14. Kuluttaja- ja markkinalähtöinen ruokajärjestelmä toimii kannattavasti, oikeudenmukaisesti ja vastuullisesti		
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja kannattavan, kestävä/vastuullisen ja kilpailukykyisen maatalouden edellytyksistä (HO).	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei toteudu 3 = Tavoite toteutuu osittain 4 = Tavoite saavutetaan 5 = Tavoite ylittyy	
	Arvio	Poikkeaman syy
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja, jotta alkutuottajan asema ja koko elintarvikeketjun tasapaino kehittyvät nykyistä oikeudenmukaisempaan suuntaan (HO).	4	
Alkutuottajien sopimusasemaa parantamiseksi tuotetaan tilastotietoa elintarvikeketjun eri osien kustannuksista mm. tuottamalla kustannusindeksejä (HO).	4	
Tuetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä kestävään maataloustuotantoon liittyvän politiikan ja päätöksenteon valmistelua kansallisella ja kansainvälisellä tasolla (erityisesti EU:n CAP).	4	
Haetaan tutkimuksella vaihtoehtoja ja ratkaisuja ruuantuotannon kannattavuuden, oikeudenmukaisuuden ja vastuullisuuden parantamiseen.	4	
Edistetään datan tehokkaampaa käyttöä elintarvikeketjun läpinäkyvyyden ja avoimuuden lisäämiseksi.	4	
Tuotetaan yhdessä muiden tutkimusorganisaatioiden, neuvonnan, yritysten ja sidosryhmien kanssa tutkimustietoa, joka mahdollistaa elintarvikealalle syntyviä innovaatioita ja investointeja (HO).	4	
Edistetään uusien tuotanto- ja prosessointiteknologioiden sekä ja kasvipohjaisten tuotteiden kehitystä.	4	
Tuotetaan ratkaisuja ruokahävikin ja elintarvikejätteen vähentämiseen ruokaketjun kaikissa osissa. Vahvistetaan ruokahävikin seurannassa tarvittavaa tietopohjaa.	4	
Vahvistetaan luomusektorin kilpailukykyä tutkimuksen ja viestinnän avulla.	4	
Tuotetaan tietoa elintarvikkeiden kulutuksesta ja markkinoiden toiminnasta sekä ennakoimaan niiden kehittymistä.	4	
Tuotetaan tietoa oikeudenmukaiseen kestävyys siirtymään.	4	
Tuetaan ruokajärjestelmän sopeutumiskykyä ja vakautta vahvistamalla luonnon monimuotoisuutta tuottamalla tietoa ja ratkaisuja elintarvikkeiden ja maatalouden geenivarojen ja niihin liittyvien ekosysteemipalveluiden biologisen monimuotoisuuden ja kestävä käytön edistämiseksi (HO).	4	
A15. Maatalouden rakenne kehittyä, tuottavuus parane ja elintarvikeomavaraisuusaste säilyy korkeana		
Edistetään älymaatalouden ratkaisujen käyttöönottoa maataloilla (sekä kotieläin- että kasvintuotanto).	4	
Tutkitaan mahdollisuuksia vahvistaa kotieläin- ja kasvintuotannon integraatiota.	4	
Vahvistetaan ja monipuolistetaan porotalouden tietopohjaa tutkimukseen perustuen.	4	
Tuotetaan tietoa maankäytön kehittämiseksi.	4	
Tuotetaan kestävä ruuantuotantoa edistävää tietoa uusien tuotantoteknologioiden käyttöönotosta sekä tuotannon resurssitehokkuudesta ja kannattavuudesta.	4	
Tuotetaan tietoa maatalojen sukupolvenvaihdojen ja tilusjärjestelyiden edistämiseksi (HO).	4	
Tutkitaan uusien peltokasvilajikkeiden viljelyarvoa eri kasvuvyöhykkeillä.	4	
A16. Eläintaudit ja kasvintuhoajat ja niihin liittyvät riskit ovat hallinnassa		
Tuotetaan tietoa eläin- ja kasvitautien torjumiseksi (HO).	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei toteudu 3 = Tavoite toteutuu osittain 4 = Tavoite saavutetaan 5 = Tavoite ylittyy	
	Arvio	Poikkeaman syy
Vahvistetaan kasvintuhoojien biologiaan, seurantaan, tunnistamiseen ja torjuntaan sekä riskien hallintaan liittyvää tutkimusosaamista ja osallistutaan integroidun kasvinuojelun menetelmien kehittämiseen.	4	
Tiivistetään yhteistyötä alan muiden tutkimusorganisaatioiden kanssa.	4	
Tutkitaan tuholaisatorjunnan vaikutuksia mm. maaperään sekä biologisia menetelmiä tuholaiskantojen hallintaan.	4	
Tutkitaan eläintautiepidemioiden taloudellisia vaikutuksia.	4	
A17. Eläinten hyvinvointi on korkealla tasolla ja mikrobilääkeresistenssi on hallinnassa		
Valmistaudutaan eläinten hyvinvointilain toimeenpanon vaikutusten arviointiin ml. vaikutukset suomalaiseen ruokavientiin (HO).	4	
Tuotetaan, kootaan ja jaetaan tutkimukseen pohjautuvaa tietoa eläinten hyvinvoinnin edistämisestä ja arvioinnista.	4	
Integroidaan eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen ja mikrobilääkeresistenssin vastustaminen osaksi kotieläintuotannon tutkimusta.	4	
Varmistetaan kokeellisen tutkimuksen eettiset periaatteet, ml. eläinten hyvinvointi (Lukien eettinen asiantuntijaneuvosto sekä luonnontieteellinen eettinen toimikunta).	4	
A2 Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, lisää hyvinvointia ja korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä sekä edistää hyvinvointia luonnosta ja luonnolle		
A21. Vahvistetaan vesihuollon, biomassojen tuotannon ja kalatalouden omavaraisuutta ja huoltovarmuutta		
Kehitetään maa-, metsä- ja kalatalouden sivuvirtojen hyödyntämistä vihreän siirtymän vauhdittamiseksi.	4	
Selvitetään parhaita keinoja vähentää maankäytön vesistökuormitusta ja samalla turvata luonnonvarojen kestävä käyttö sekä edistetään kokonaisvaltaista valuma-alue-suunnittelua.	4	
Tuotetaan tietoa ja ratkaisuja kestävästi tuotetun kotimaisen kalan tarjonnan lisäämiseksi ja kalan kulutuksen myönteisten ilmasto-, ympäristö- ja terveysvaikutusten lisäämiseksi.	4	
A22. Luonnonvaratalouden kilpailukykyinen toimintaympäristö luo uutta yritystoimintaa sekä kasvattaa jalostusasetta ja vientiä		
Tuetaan bio- ja kiertotalouden liiketoiminnan monipuolistamista sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämistä (mm. materiaalivirtojen logistiikka ja hyödyntäminen) ja jalostusasteen kasvattamista. Kehitetään lisäarvoa tuottavia tuotesovelluksia alkutuotantojärjestelmistä.	4	
Kehitetään sekä uusien teknologioiden mahdollistamaa datan keräystä että kerätyn datan tehokasta hyödyntämistä siirtymässä kohti älymaa- ja metsätaloutta sekä kalataloutta.	4	
Tuotetaan ratkaisuja monipuolisen ja kestävä metsätalouden kehittämiseksi, mallintamiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi (HO).	4	
Luodaan edellytyksiä vesiluonnonvarojen kestävä hyödyntämisen kasvattamiselle.	4	
Luodaan edellytyksiä ja tietopohjaa hiilimarkkinoille uutena toimialana.	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei toteudu 3 = Tavoite toteutuu osittain 4 = Tavoite saavutetaan 5 = Tavoite ylittyy	
	Arvio	Poikkeaman syy
Kootaan toimijat parantamaan maatalouden kannattavuutta ja kestävyyttä, edistämään maatilayritysten liikkeenjohtoa sekä älymaataloutta ja datavarantojen tehokkaampaa käyttöä (AgriHubi).	4	
A23. Luonnon tarjoamat ekosysteemipalvelut lisäävät ihmisten hyvinvointia ja luovat pohjaa uusille ansaintamahdollisuuksille		
Tutkitaan vapaa-ajan kalastuksen, metsästyksen ja luonnontuotealan vaikutuksia hyvinvointiin ja talouteen.	4	
Selvitetään uusia luontoperustaisia palvelutuotteita ja niiden potentiaalia.	4	
Tuotetaan päätöksentekijöille tietoa hyvinvointia ja terveyshyötyjä tuottavien luontoperustaisten palvelujen arvosta, käyttäjäryhmistä ja vaikutuksista.	4	
A24. Uusiutuvien luonnonvarojen elinvoimaisuus, luonnon monimuotoisuus ja elinympäristöjen tila paranevat, mikä luo pohjan niiden kestäväälle hyödyntämiselle		
Kehitetään kustannustehokkaita menetelmiä ja mittareita luonnon monimuotoisuuden tilan seurantaan talouskäytössä olevilla alueilla.	4	
Tuotetaan tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien tuotantokyvyn säilyttämiseksi ja vahvistamiseksi sekä tuetaan kansallisten, kansainvälisten ja EU-tason monimuotoisuustavoitteiden valmistelua ja toimeenpanoa.	4	
Tuotetaan tietoa ympäristöllisten tarjouskilpailujen kehittämiseksi (HO).	4	
Tuotetaan ajantasaiset, kattavat ja tieteellisiin menetelmiin perustuvat kanta-arviot, saalistilastot ja ennustemallit riista- ja kalakantojen käytön, hoidon ja suojelun perustaksi.	4	
Vahvistetaan tietoisuutta ja osaamista sekä tuotetaan tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja vieraslajeista aiheutuvien riskien hallitsemiseksi.	4	
Kehitetään kansallisen geenivaraohjelman toimeenpanoon uusia toimintamalleja, joilla vahvistetaan Luken yhteistyötä yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	4	
A25. Turvataan uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö ja vahvistetaan riskien hallintaa		
Tuotetaan ehdotuksia ruoka- ja luonnonvara-alan riskienhallintaa edistävistä keinoista ja parannetaan toimialan varautumiskykyä erilaisiin kriiseihin.	4	
Tuotetaan tietoa ja työkaluja luonnonvarojen käytön eri intressien yhteensovittamiseen ja ekosysteemipalveluidentuotantoon liittyvien vaihtosuhteiden ja riskien hallintaan.	4	
Tuotetaan ratkaisuja luonnonvarojen kestävä käytön turvaamiseen.	4	
Tuotetaan ratkaisuja riista- ja kalakantojen käytön kestävyys edistämiseen sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, viljelykasvien ja metsäpuiden terveyden riskien hallintaan.	4	
A26. Hillitään ilmastonmuutosta etenemällä kohti hiilineutraalisuutta, materiaalitehokkuutta ja kiertotaloutta		
Tuotetaan ja jaetaan tietoa, kehitetään tietopohjaa, raportointia ja ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään maankäyttösektorilla, maataloudessa sekä energiantuotannossa ja -käytössä. Osaaminen tuodaan kansainvälisen, EU:n ja kansallisen lainsäädäntö- ja politiikkavalmistelun ja seurannan tueksi.	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei toteudu 3 = Tavoite toteutuu osittain 4 = Tavoite saavutetaan 5 = Tavoite ylittyy	
	Arvio	Poikkeaman syy
Tuotetaan tutkimukseen pohjaavia ratkaisuja, osaamista ja toimintamalleja kansallisissa strategioissa tunnistettujen tarpeiden mukaisesti (MISU, KISS2030 ja KMS 2035).	4	
Kehitetään kasvihuonekaasuraportointia muuttuvien tarpeiden mukaisesti huomioiden mm. EU:n LULUCF-asetuksen (2023/839) raportointivelvoitteet sekä maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman asettamat tarpeet ja seurantajärjestelmän kehittäminen.	4	
Tuetaan maatalouden ympäristökuormituksen vähentämistä ja tuotetaan tietoon perustuvia ratkaisuja ravinteiden kierrätykseen.	4	
Tuotetaan ratkaisuja turvemaiden päästöjen vähentämiseen maa- ja metsätaloudessa.	4	
Vahvistetaan toimijoiden tietoisuutta ja muutosvalmiutta vihreässä siirtymässä sekä edistetään muutoksen oikeudenmukaisuutta.	4	
A27. Ehkäistään luontokatoa, sopeudutaan ilmastomuutokseen ja varaudutaan siitä aiheutuviin riskeihin		
Tuotetaan tietoa ja annetaan asiantuntijatukea luonnon monimuotoisuuden kestävän käytön ja hoidon edistämiseksi ja luontokadon ehkäisemiseksi.	4	
Osallistutaan asiantuntija- ja sihteerityöhön kansallisen ennallistamissuunnitelman työryhmävalmistelussa [maa-, metsä-, riista- ja kalatalouden osalta] sekä osallistutaan ennallistamissuunnitelmaan tarvittavien selvitysten ja vaikutusarvioiden laadintaan.	4	
Tuotetaan tietoa ja annetaan asiantuntijatukea eri sektoreille ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja ennakoimiseen liittyvän politiikan ja päätöksenteon tueksi alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.	4	
Edistetään ilmastomuutokseen sopeutumista selvittämällä uusien kasvilajien ja -lajikkeiden soveltuvuutta muuttuviin kasvuolosuhteisiin.	4	
Tuotetaan ennakoivaa tietoa säätekijöiden ja ilmastomuutoksen vaikutuksista olemassa oleviin sekä uusiin tuhonaiheuttajiin ja kehitetään riskienhallintakeinoja.	4	
Tuotetaan tietoa metsäpuiden taimien pakkas- ja kuivuusstressin sietokyvystä (riskit taimitarhalla ja uudistusaloilla).	4	
Kehitetään ilmastomuutokseen sopeutumista lajivalinnan ja geneettisen jalostuksen avulla.	4	
A3. Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa		
A31. Maaseutualueiden yritysraakenne kehittyy ja monipuolistuu sekä yritysten kilpailukyky paranee		
Maaseutuyrittäjyyden houkuttelevuutta parannetaan tuottamalla tietoa kannattavan yritystoiminnan mahdollisuuksista (HO).	4	
Tuotetaan tutkimustietoa, jotta maaseudun yritykset uudistuvat ja monipuolistuvat ja niiden kilpailukyky kehittyy.	4	
Vahvistetaan alueellisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan koordinaatiota.	4	
A32. Yrityksille on tarjolla osaavaa työvoimaa, rahoitusta ja yhteistyöverkostoja		
Valmistellaan yritysten kanssa yhteisiä PPP-hankkeita.	4	
Alue- ja kampusyhteistyö lisää ja monipuolistaa alan opiskelijoiden mahdollisuuksia osallistua tutkimukseen (harjoittelut, opinnäytetyöt, post doc -positiot).	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei toteudu 3 = Tavoite toteutuu osittain 4 = Tavoite saavutetaan 5 = Tavoite ylittyy	
	Arvio	Poikkeaman syy
A33. Toimintaa tukeva infrastruktuuri ja laadukkaat palvelut mahdollistavat hyvän elämän, asumisen ja elinkeinotoiminnan maaseudulla ja saaristossa sekä vahvistavat alueellista yhdenvertaisuutta		
A34. Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyö vahvistuvat		
A35. Alueita kehitetään kumppanuudessa maaseutu-, saaristo- ja kaupunkitoimijoiden kanssa		
A36. Päätöksenteon valmistelussa tunnistetaan maaseutuun ja saaristoon kohdistuvia vaikutuksia ja tehdään ne näkyviksi		
Luken rooli/osuus tavoitteiden A33-A36 toteuttamisessa		
Tuotetaan tietoa maaseutupoliittisen selonteon laadintaan (HO).	4	
Tuotetaan tietoa kannustimien luomiseksi maaseudulle ja saaristoon muuttamisen edistämiseksi (HO).	4	
Suunnataan maaseutututkimusta, tilastointia ja seurantatyökaluja (tilastoinnin ja seurantatyökalujen resurssit ja valmius selvitetään) siten, että se tukee mm. sää-dösehdotusten maaseutuvaikutusten arviointia ja maaseutupoliikkaan liittyvää valmistelua ja päätöksentekoa.	4	
Vahvistetaan maaseutu-, saaristo- ja kaupunkialueiden vuorovaikutukseen kohdistuvaa tutkimusta ja asiantuntijatyötä.	4	
Kootaan ja seurataan maaseudun hyvinvoinnin, elinkeinotoiminnan ja elinvoimaisuuden tilaa ja kehitystä kuvaavia tietolähteitä (tilastot, seurantatyökalut, menetelmät).	4	
Tuotetaan tietoa, jonka avulla voidaan politiikkatoimilla vahvistaa maaseudun, mukaan lukien saariston, elinvoimaisuutta ja hyvinvointia.	4	
Luodaan selkeä kokonaiskuva maaseudun kehityksestä vahvistaen tiedon saataavuutta, käytettävyyttä ja hyödynnettävyyttä.	4	
A4. Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta		
A44. Ruokaan ja uusiutuviin luonnonvaroihin liittyvät paikkatiedot mahdollistavat tehokkaita prosesseja ja palveluita sekä uutta liiketoimintaa		
Paikkatiedot palvelevat luonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä sekä ilmastomuutokseen sopeutumista ja varautumista.	4	

Taulukko 1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

No	Vaikuttavuus	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Ennuste 2025	Ennuste vs tavoite
Tieteelliset julkaisut						
1	Tieteelliset referoidut artikkelit, kpl	646	686	650	650	0 %
2	Avoimesti saatavilla olevien (OA) julkaisujen osuus, %	86	90	85	85	0 %-yks.
3	Kansainvälisiä yhteisartikkeleita, %	56	56	60	60	0 %-yks.
Tieteellisten julkaisujen vaikuttavuus, 5-vuotiskausittain						
4	Artikkeleita Web of Science -tietokannassa, kpl	2 530	2 858	2 850	2 900	2 %
5	Top 10 % ¹⁾	0,15	15	15	15	0 %-yks.
6	CNCI ²⁾	1,4	1,4	1,4	1,3	-7 %
Luottamus- ja maineindeksi: Sidosryhmät						
7	Median tunnettuus- ja kiinnostavuusindeksi (hyvä, jos 100 tai suurempi)	-	-	>100	106	
8	Maineindeksi (1-5): Media	-	-	-	-	
9	Maineindeksi (1-5): Yritykset	-	3,6	-	-	
10	Maineindeksi (1-5): Kansalaiset	-	-	-	-	
11	Maineindeksi (1-5): Päättäjät	-	3,55	-	-	
12	Maineindeksi (1-5): Tutkimuskumppanit	-	3,64	-	-	
Asiakas- ja EU-rahoitus						
13	Asiakasrahoitus, M€	8,4	8,1	8,1	7,8	-4 %
14	EU:lta saatava rahoitus, M€	9,3	10,9	12,0	14,0	17 %
15	EU-rahoitetut –hankkeet (pois lukien kansallisesti jaettava EAKR-, ESR-, EMR-, EMKR-rahoitus)	110	104	115	123	7 %
Tutkimusohjelmat						
16	Temaattisten ohjelmien vaikutusten yhteiskunnallisen ja tieteellisen vaikuttavuuden seuranta	väliarviointi	väliraportti	loppuarviointi	loppuarviointi	

¹⁾Top 10 % -indikaattori ilmaisee, kuinka suuri osuus Luken artikkeleista kuuluu saman tieteenalan, julkaisuvuoden ja -tyypin globaalisti viitatuimpaan 10 prosenttiin. Tarkastelujakso on 2019–2023, koska viittausten kertymistä voidaan luotettavasti mitata aikaisintaan kahden vuoden kuluttua artikkelin julkaisupäivästä.

<https://wiki.eduuni.fi/spaces/csckjmo/pages/210125474/Viittausvaikuttavuusindikaattoreita#Viittausvaikuttavuusindikaattoreita-TieteenalanormalisoidutTopx%-indikaattorit>.

²⁾ CNCI-indikaattori kuvaa Luken artikkelien saaman viittausmäärän suhdetta muiden samalla tutkimusalalla, samana vuonna ilmestyneiden ja samaa julkaisutyyppiä olevien julkaisujen viittausten keskiarvoon. Keskimääräistä viittausvaikutusta vastaava arvo on 1. Tarkastelujakso on 2019–2023, koska viittausten kertymistä voidaan luotettavasti mitata aikaisintaan kahden vuoden kuluttua artikkelin julkaisupäivästä. <https://wiki.eduuni.fi/spaces/csckjmo/pages/210125474/Viittausvaikuttavuusindikaattoreita#Viittausvaikuttavuusindikaattoreita-Tieteenalanormalisoidutviittausindikaattorit>.

3.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet (B)

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet (B)		1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei toteudu 3 = Tavoite toteutuu osittain 4 = Tavoite saavutetaan 5 = Tavoite ylittyy
	Arvio	Poikkeaman syy
B1. Toimintamme on vastuullista, ennakoivaa ja asiakaslähtöistä		
B11. Johtamisemme on tavoitteellista, sitoutunutta ja vuorovaikutteista	3	Johtamisjärjestelmä on kehitystyön alla.
B12. Viestintämme on suunnitelmallista ja vaikuttavaa	4	
B13. Kansainvälinen ja EU-vaikuttamisemme on ennakoivaa ja aktiivista	4	
B2. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme tukee ennakoivasti hallinnon vaikuttavuutta ja elinkeinojen kilpailukykyä		
Luonnonvara-alan ja elintarvikesektorin koulutusta ja tutkimusta kehitetään vastaamaan muuttuneisiin toimintaympäristön vaatimuksiin (HO).	4	
B3. Digitaaliset ratkaisumme ja tietovarantomme ovat turvallisia, hyvin käytettäviä, yhteen toimivia ja niitä hyödynnetään laajasti		
	3	Elinkaarenhallinnassa puutteita. Tilanteen parantamiseksi kehitämme yhteisiä data-alustoja ja poistamme sovelluksia käytöstä.
B4. Varaudumme häiriötilanteisiin hyvällä riskien hallinnalla sekä vahvistamalla selviytymis- ja palautumiskykyä		
Tuotamme tutkimukseen pohjautuvia tulevaisuuskuvia bio- ja kiertotalouden. Luken Ruokavisio 2040 luotaa ruoantuotannon tulevaisuuden näkymiä.	4	
Riskienhallinnan, turvallisuuden ja kestävä kehityksen tavoitteet ovat osa toiminnanohjausta.	3	Uusi ohje ja prosessi ovat käynnistymässä.
Tuemme MMM:n toimintaa poikkeustilanteissa.	4	
Ylläpidämme ajantasaista tilannekuvaa luonnonvarojen käytöstä ja ruokaturvasta.	4	
Tutkimuksemme tukee yhteiskunnan ruokaturvaa ja muita varautumistarpeita luonnonvara-alan sektoreilla.	4	
Luken ennakointi- ja varautumisvalmiutta ja -kyvykkyyttä on parannettu perustamalla ennakointi- ja varautumisorganisaatio omine vastuualueryhmi-neen.	2	Kyseinen ryhmä ei ole toiminut, ohjeita ja toimintamalleja pitää kehittää.

Talous

Toimintamenomomentin bruttomenojen arvioidaan olevan noin 155,8 M€ vuonna 2025, mikä on 7,8 M€ enemmän kuin vuonna 2024 ja 2,8 M€ suunniteltua vähemmän. Lisäksi muulla valtion talousarviorahoituksella (muiden momenttien määrärahat) arvioidaan maksettavan menoja 0,2 M€ (2024: 0,3 M€), joten kokonaismenoiksi arvioidaan 156,0 M€, mikä on 2,8 M€ suunniteltua vähemmän. Kokonaismenojen arvioidaan kasvavan 7,7 M€ vuodesta 2024.

Toimintamenomomentin tuottojen arvioidaan saavuttavan noin 67,3 M€:n tason eli toteutuvan lähes tavoitteen (67,9 M€) mukaisesti ja jäävän 1,8 M€ vuoden 2024 toteumaa pienemmiksi. Lisäksi muulla valtion talousarviorahoituksella arvioidaan rahoitettavan menoja 0,2 M€ (2024: 0,3 M€), jolloin ulkopuolisen rahoituksen kokonaismäärän arvioidaan nousevan 67,5 milj. euroon eli toteutuvan lähes tavoitteen (68,1 M€) mukaisesti. Tämä on 1,9 M€ vuoden 2024 toteumaa vähemmän.

Vuonna 2025 ulkopuolisen rahoituksen kehityksessä ja tavoitteen saavuttamisessa haasteita aiheuttaa erityisesti MMM:ltä saatavan rahoituksen voimakas väheneminen, mikä johtuu Hiilestä kiinni -ohjelman rahoituksen päättymisestä vuoteen 2024. EU-rahoitus, Business Finlandin rahoitus sekä aluerahoitus (Ely-keskusten ja maakuntaliitojen kautta tuleva rahoitus) ovat puolestaan nousemassa huomattavasti vuotta 2024 korkeammalle tasolle, mikä paikkaa MMM:n rahoituksen laskua. Tuottojen osalta loppuvuoden aikana korostuu sen varmistaminen, että projektit etenevät suunnitellusti, jotta rahoittajilta pystyttäisiin laskuttamaan suunnitellut tuotot projekteille.

Maksullisen toiminnan tuottojen arvioidaan nousevan enintään noin 7,5-8,0 M€:n tasolle ja toteutuvan hieman tavoitetta (8,1 M€) sekä vuoden 2024 toteumaa (8,1 M€) pienempänä. Maksullisen liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastavuuden odotetaan toteutuvan 110-115 prosentinvälillä (2024: toteuma 114 %) ja jäisi noin 5-10 %-yksikköä vuoden 2025 tavoitetta (120 %) matalammaksi.

Yhteisrahoitteisen ja yhteistoiminnan tuottojen (sis. kirjausoikeudet) arvioidaan nousevan noin 58,4 M€:oon eli lähes tavoitteen (58,7 M€) tasolle ja jäävän noin 1,6 M€ vuotta 2024 pienemmiksi. Yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoituksen arvioidaan asettuvan 38-41 prosentin välille tavoitteen ollessa 40 % (2024: 39 %).

Lisäksi muita tuottoja (vuokrat ja käyttökorvaukset, maataloustulot, käyttöomaisuuden myynnit yms.) odotetaan kertyvän noin 1,3 M€ (2024: 1,3 M€, tavoite 2025: 1,3 M€).

Ennusteen mukaan vuodelle 2026 siirtyisi toimintamenomomentin määrärahoja 20,6 M€ eli vuodelle 2026 siirtyvä toimintamenomomentin määräraha kasvaisi 3,1 M€ edellisestä vuodesta. Suunnitelmassa oli määrärahan kasvaminen 0,3 M€:lla. Suurimpina tekijöinä suunniteltua suuremmassa vuodelle 2026 siirtyvässä määrarahassa ovat investointisuunnitelman arvioitu toteutuminen noin 1 M€ suunniteltua pienempänä (ennuste: n. 7 M€, tulo-tavoite: 8 M€). Lisäksi henkilötyövuosikertymän arvioidaan toteutuvan selvästi suunniteltua pienempänä, mikä johtaa siihen, että henkilöstökulut jäävät uuden VES-/TES-sopimuksen mukaisista palkankorotuksista huolimatta tulossopimuksen tavoitettakin pienemmiksi, vaikka tavoitteessa ei ollut huomioitu uuden sopimuksen mukaisia korotuksia. Lisäksi myös muiden menojen (vuokrat, palveluiden ostot, matkat, aineet ja tarvikkeet, muut menot) odotetaan toteutuvan noin 1,2 M€ suunnitelmaa pienempänä. Siirtyvän määrärahan turvin varmistetaan rahoitus v. 2026-2027 investoinneille (ml. osa Minkiön investoinneista) sekä kehysleikkauksiin sopeutuminen vuosina 2026-2028.

Toimintamenomomentin tuotoilla ja muulla valtion talousarviorahoituksella arvioidaan rahoitettavan 43 % kokonaismenoista (2024: 47 %, tavoite 2025: 43 %). Laskelma Luken bruttotuloista ja bruttomenoista vuosina 2022-2024 sekä ennuste vuodelle 2025 esitetään liitteessä 2. Rahoituslaskelma sekä maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kannattavuuslaskelmat esitetään liitteessä 1.

Vuoden 2024 arvioiduista ydinprosessien kustannuksista (taulukko 2) tutkimus- ja asiakkuusprosessin osuuden arvioidaan olevan 76 %, viranomaisprosessin 20 % ja tilastoprosessin 4 %. Ydinprosessien kokonaiskustannukset henkilötyövuotta kohden arvioidaan olevan 116 000 euroa eli tavoitteen tasolla ja kolme prosenttia edellisvuotta suuremmat.

Taulukko 2. Taloudellisuus

No	Taloudellisuus	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Ennuste 2025	Ennuste vs tavoite
1	Ydinprosessien kustannukset (1 000 €)	150 116	147 232	152 500	151 500	-1 %
2	Viranomaisprosessi	31 397	30 328	31 300	31 100	-1 %
3	Tilastotuotannon prosessi	5 039	5 867	5 800	5 750	-1 %
4	Tutkimus- ja asiakkuusprosessi	113 680	111 037	115 400	114 650	-1 %
5	Ydinprosessien kokonaiskustannukset/htv	113	113	116	116	0 %
6	Kokonaismenot (talousarviomenot) (1 000 €)	151 475	148 252	158 700	155 950	-2 %
7	Tulot ja kirjaamisoikeudet (1 000 €)	66 415	69 402	68 100	67 500	-1 %
8	Tulojen ja kirjaamisoikeuksien osuus kokonaismenoista	44 %	47 %	43 %	43 %	0 %-yks.
9	Yhteisrahoitteisen ja maksullisen toiminnan tulot/tutkijahtv (1 000 €)	77	80	81	83	2 %

Taulukko 3. Tuottavuus

No	Tuottavuus	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Ennuste 2025	Ennuste vs tavoite
Julkaisutoiminta						
1	Referoidut tieteelliset julkaisut / tutkijahtv	1,0	1,0	1,0	1,0	0 %
2	Muut julkaisut / tutkijahtv	1,0	1,0	1,0	1,0	0 %
3	Tutkija-htv arvio, jonka perusteella luvut laskettu	663	661	668	662	-1 %
Henkilötyövuosien kohdentuminen						
4	Ydinprosessien henkilötyövuodet yhteensä	1 327	1 306	1 314	1 304	-1 %
5	Viranomaisprosessi	264	262	250	253	1 %
6	Tilastotuotannon prosessi	47	55	59	52	-12 %
7	Tutkimus- ja asiakkuusprosessi	1 016	989	1 005	999	-1 %

3.3 Voimavarojen hallinnan tavoitteet (C)

Voimavarojen hallinnan tavoitteet (C)		1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei toteudu 3 = Tavoite toteutuu osittain 4 = Tavoite saavutetaan 5 = Tavoite ylittyy
		Arvio Poikkeaman syy
C1. Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin. Henkilöstösuunnittelu on toimintaa tukevaa, ennakoivaa ja pitkäjänteistä		
Vuonna 2025 panostetaan työn organisointiin: muuttuvassa toimintaympäristössä esihenkilötyötä ja tarkoituksenmukaista työnjakoa tuetaan siten, että työntekijät kykenevät keskittymään olennaisiin tehtäviinsä. Lisäksi yksiköillä, ryhmillä ja tiimeillä on omat kehittämis-kohteensa.	3	Positiivista kehitystä erityisesti esihenkilötyössä, työn tasaista jakautumista työstettävä edelleen.
C2. Tehtävät ja toiminta on mitoitettu rahoituksen mukaan		
	4	
C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty		
	4	
C4. Toimitilahallinta ja toimipaikkaverkko sekä hankintatoimi ovat tehokkaita ja tukevat kestävyyttä		
Tutkimusympäristöjä kehitetään strategian mukaisesti tekemällä valituihin kohteisiin investointeja, joilla tutkimusympäristöt pidetään kansainvälisesti kilpailukykyisinä, sekä lisäämällä yhteistyötä alueellisten kumppaneiden kanssa.	3	Toimipaikkaverkoston kehittämisprojekteja ja toimitilatehokkuutta lisääviä toimitilaprojekteja on vielä toteutuksessa. RI-tutkijoiden roolia vahvistetaan osana investointiprosessia.
Luken toimintamallin mukaisesti toimipaikka ei palvele vain ympäristöaluetta, vaan jokaisen toimipaikan tutkimus palvelee koko maata ja jokainen toimipaikka on kanava Luken koko osaamiseen.	4	
C5. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista		
	3	Tuottavuusohjelman toimeenpano jatkuu vuonna 2025.

Henkilöstö

Strateginen henkilöstösuunnittelu

Valmisteilla olevan strategian toimeenpanon edellyttämä työ kyvykkyyksien sekä strategisen osaamistarpeiden määrittelyn osalta on käynnistetty. Henkilöstöpalveluissa asiaan on panostettu suuntaamalla resurssia määräaikaaisesti erityisesti tähän työhön. Urapolkujen määrittelyjen tarkentaminen ja selkeyttäminen on niin ikään käynnissä. Esihenkilöiden tuki sisäisen liikkuvuuden edistämässä jatkuu muun muassa Hr-partnereiden aktiivisilla toimilla. Vuoden 2025 alussa yksi-koita, työtehtäviä ja/tai ryhmiä vaihtaneita henkilöitä on 22. Keväällä 2025 Lukessa on jälleen käynnistynyt osaamisen kehittämistä tukeva mentorointiohjelma. Tällä kertaa pääpaino on vertaismentoroinnissa.

Työnantajakuva ja rekrytointi

Kansainvälistä näkyvyyttä rakennetaan tutkimustulokset ja projektit edellä. Tämä tukee mm. professorirekrytoinneissa onnistumista sekä postdoc- ja väitöskirjatutkijoiden rekrytointeja. Lisäksi Lukea tehdään näkyväksi työnantajana mm. osallistumalla yhteistyössä Tulanetin kanssa valikoituihin rekrytointitapahtumiin. Alkuvuoden teemana on ollut nostaa erityisesti post doc –ohjelman myötä auenneiden paikkojen näkyvyyttä. Lisäksi Luken tohtori- ja postdoc-ohjelmaa sekä Inter-cultural ja Early Career Community -yhteisöjen toimintaa tehdään aktiivisesti näkyväksi niin Luken sisällä kuin sen ulkopuolella.

Toukokuun loppuun mennessä Lukessa oli avattu 28 sisäistä ja 152 ulkoista rekrytointia. Sisäisesti paikoista on täytetty toukokuun loppuun mennessä 5. Ulkoisista rekrytoinneista vakituisia paikkoja oli 11 ja määräaikaaisia 141. Vuoden alussa toteutettiin Luke-tasoinen kausityöntekijä- ja harjoittelijakampanja, jossa haettiin 91 kausityöntekijää ja 18 harjoittelijaa.

Työhyvinvointi ja työterveys

Vuoden 2025 johtajatuksena on, että työhyvinvointi lähtee hyvästä esihenkilötyöstä ja johtamisesta. Esihenkilötyötä on tuettu mm. laatimalla suorituksen johtamisen ja arvioinnin avuksi tarkennettu soveltamisohje yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Alkuvuodesta lanseerattiin johtamistyön tueksi tiimisopimus –malli. Sen tarkoituksena on tukea tänä vuonna erityisesti monipaikkaisen työn linjauksen muutoksen toimeenpanoa sekä tiimien työskentelykäytännöistä sopimista. Työntekijöiden psykososiaalista kuormitusta ryhdyttiin seuraamaan vuoden alusta pulssikyselyllä. Monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja yhteenkuuluvuuden kulttuurin rakentamista on edistetty kumppanin kanssa toteutetuilla koulutuksilla, joista osaan on kutsuttu koko henkilöstö ja osa suunnattu erityisesti esihenkilöille. Työterveyspalveluiden kilpailutus etenee suunnitellusti. Työturvallisuutta ja -suojelua kehitetään edelleen, mm. suoja- ja turvavarusteisiin panostamalla. Niiden kilpailutus on niin ikään käynnissä.

Palvelussuhdeasiat ja järjestelmien kehittämien

Luke osallistuu tiiviisti vuonna 2025 tammikuussa aloitettuun valtion henkilöstöprosessien yhtenäistämishankkeeseen. Hanke jatkuu vuoteen 2030 asti. Luken vierailijapolitiikka päivitettiin alkuvuodesta. Kenttätyökäytäntöjä tarkentava työ- ja virkaehtosopimuksesta neuvoteltiin työntekijäjärjestöjen kanssa alkuvuodesta, kunnes työtaistelutoimet katkaisivat neuvottelut. Takaisin neuvottelupöytään päästiin toukokuun puolivälissä, kun Valtion yleinen virka- ja työehtosopimus saatiin solmittua. Kesäkuun puolivälissä päättyneissä neuvotteluissa sopimusta ei lopulta syntynyt. Tästä Lukessa neuvotellaan valtion työaikasopimusta sellaisenaan työtehtävistä riippumatta.

Rekrytointilupien haussa ja palvelussuhteen laatimisessa on tarkasteltu määräaikaisuuden perusteet esihenkilöiden kanssa tarkennetusti vuoden 2025 aikana. Hr-partneryön kehittäminen on aloitettu vuonna 2025, sen tavoitteena on yhtenäistää ja syventää eri yksiköissä toimivien HR-partnereiden työskentelyä johdon ja esihenkilöiden tukena. Tälläkin hetkellä HR-partnerit osallistuvat yksiköidensä johtoryhmiin ja tapaavat säännöllisesti esihenkilöitä.

Taulukko 4. Tuotokset

No	Tuotokset	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Ennuste 2025	Ennuste vs tavoite
1	Referoidut tieteelliset julkaisut (kpl)	646	686	650	650	0 %
2	Muut julkaisut (sis. muut tieteelliset julkaisut sekä ammattiyhteisölle ja suurelle yleisölle suunnatut julkaisut)	696	678	650	650	0 %
3	Julkaisujen kokonaismäärä	1 342	1 364	1 300	1 300	0 %
4	Tilastojulkistusten määrä, kpl	177	176	145	151	4 %
5	Osallistuminen ulkopuolisten tahojen asettamiin työryhmiin sekä valiokuntakuulumiset, kpl	150	154	150	135	-10 %
6	Annetut lausunnot, kpl	536	573	375	500	33 %

Taulukko 5. Laadunhallinta

No	Laadunhallinta	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Ennuste 2025	Ennuste vs tavoite
1	Asiakastytyväisyys (NPS, net promoter score, yli 50 korkeammat tulokset erinomaisia) ¹⁾	83	82	> 70	80	
2	Tietoriskien hallinnan kypsyystaso (asteikko 1-5)	3	3	4	4	
Yritysrahoitus						
3	Yritysrahoituksen %-osuus maksullisesta toiminnasta	72	74	75	75	0 %-yks.
4	Yritysrahoituksen %-osuus yhteisrahoitteisesta toiminnasta	3,7	4,0	4,0	4,0	0 %-yks.
EU-hankkeet						
5	H2020 rahoituksen hankehakemukset, kpl	67	103	80	106	33 %
6	josta hyväksytyt rahoituspäätökset %	25	25	30	39	9 %-yks.
7	Luken koordinoimien hankkeiden määrä	hakemuk- sista 17 ml. 3 ERC, hy- väksytyistä 5	hakemuk- sista 27 (ml. 5 ERC+MSCA), hyväksy- tyistä 4	hakemuk- sista 20, hy- väksytyistä 5	hakemuk- sista 28, hy- väksytyistä 8	
8	Haettu EU-rahoitus keskiarvo/ hanke, M€	0,7	0,8	0,7	0,9	35 %
Tilastoviranomaistoiminnan hallinnollisen taakan hallinta (suora tiedonkeruu ja rekisterin hyödyntäminen)						
9	Tilastojulkistusten virheettömyys, %	88	92	98	97	-1 %-yks.
10	Tilastojulkistusten oikea-aikaisuus, % ¹⁾	94	93	98	98	0 %-yks.
11	Sähköisesti vastanneiden osuus vastaan- neista, %	49	59	62	68	6 %-yks.

¹⁾ Tilastojulkistus luokitellaan oikea-aikaiseksi, jos julkistus on tapahtunut alkuperäisen julkistusaikataulun mukaisena päivänä tai julkistusta on aikaistettu alkuperäiseen aikatauluun verrattuna.

Taulukko 6. Voimavarat

No	Voimavarat	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Ennuste 2025	Ennuste vs tavoite
Henkilöstön rakenne ja henkilöstömenot						
1	Henkilötyövuotta,	1 327	1 306	1 314	1 304	-1 %
2	josta tutkijoita, htv	663	661	668	662	-1 %
3	tohtoreiden osuus tutkijoista, %	65 %	65 %	70 %	65 %	-5 %-yks.
4	Henkilötyövuodet: naiset/miehet	naiset 680 miehet 647	naiset 672 miehet 634	naiset 657 miehet 657	naiset 683 miehet 621	naiset 4 % miehet -5%
5	Henkilöstömenot (1000€)	94 564	95 402	98 000	97 500	-1 %
6	Henkilöstömenojen osuus kokonaismenoista	62 %	64 %	62 %	63 %	1 %-yks.
7	Ulkoiset rekrytoinnit, %	20 %	19 %	18 %	16 %	2 %-yks.
Hyvinvointi ja osaaminen						
8	Työtyytyväisyysindeksi, indeksiluku 1-5 (Henkilöstötutkimus)	3,84	3,86	3,9	3,83	-2 %
9	Sairauspoissaolot, tpv/htv	6,4	6,2	6,2	6,4	3 %
10	Työterveyspäiväprosentti (%) ¹⁾	97,5	97,5	97,6	97,5	0 %
11	Esimiesindeksi (Henkilöstötutkimus, Luken oma indeksi)	3,93	3,96	3,96	3,93	-1 %
12	Koulutustaso, indeksiluku	6,5	6,6	6,6	6,6	0 %
13	Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv)	1,7	1,5	3,0	1,7	-45 %
14	Ulkoinen työnantajakuva ²⁾	1.halutuin 37.halutuin	1.halutuin 44.halutuin	1.halutuin 37.halutuin	1.halutuin 44.halutuin	
15	Henkilökierto (lähtö+tulo) htv lähtö	0,2	0,7	1,0	0,3	-70 %
16	Henkilökierto (lähtö+tulo) htv tulo	0,0	0,0	1,0	0,0	-100 %
Toimitilat						
17	Toimitilamenot (1000€) (sis. henkilöstömenot)	18 224	17 125	16 800	17 100	2 %
18	Toimitilamenojen osuus kokonaismenoista	12 %	12 %	11 %	11 %	0 %-yks.
19	Toimistotilaa m2/htv	6,9	6,5	6,5	6,4	-2 %
20	Investointitarpeet toimitiloihin (1000€) ³⁾	4 276	1 365	15 748	8 730	-45 %
Tietotekniikka						
21	Tietotekniikkamenot (1000€) (sis. henkilöstömenot)	9 842	9 625	9 900	9 750	-2 %
22	Tietotekniikkamenojen osuus kokonaismenoista	6 %	6 %	6 %	6 %	0 %-yks.
23	Tietotekniikkainvestoinnit (1000€)	0	0	100	0	-100 %

1)) Laskenta: Mittari on niiden työpäivien osuus kokonaistyöpäivämäärästä, jotka eivät ole sairauspäiviä: 100%-(sairauspäivien lkm: kaikkien työpäivien lkm)

2) Universum, opiskelijat ja jatkotutkinnon suorittajat. Luke luonnontieteitä opiskelevien joukossa 1. halutuin työpaikka, insinööritieteitä opiskelevien joukossa 44. halutuin työpaikka sadan työpaikan joukossa.

3) Senaatti toteuttaa; virastolle vuokravaikutus. Edellyttää Senaatin investointivaltuuksista sopimista VM:n ja Senaatin kanssa.

LIITE 1: Tulostavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet, niiden aikataulus sekä tunnusluvut ja laskelmat

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	2025	Arvio (1-5)	Poikkeaman syy
Maatalous ja ruoka						
	1	Turvataan osaaminen ja asiantuntemus CAP-suunnitelman korvaustasolas-kentaan	A11, A15, A17, A24	x	4	
	2	Selvitys kannustimista maaseudulle ja saaristoon muuttamisen edistämiseksi. Käynnistetään selvityksen sisällön suunnittelu 2024, varsinainen selvitystyö vuonna 2025. (HO)	A33, A35, A36	x	4	
	3	Osallistutaan asiantuntijoina saaristolain päivityksen valmisteluun. (HO)	A33, A35, A36	x	4	
	4	Tuotetaan, kerätään ja julkaistaan puuttuvat CAP:n vaikuttavuusindikaattorit soveltuvassa palveluportaaliissa.	A11, A15, A17, A24, A31	x	4	
	5	Julkaistaan maatalouden ympäristöseurantojen tulokset uudella julkaisualustalla Luonnonvaratieto.Luke.fi.	A11, A24	x	4	
	6	Vakiinnutetaan AgriHubi-maatilayritysten osaamisverkoston uusi, kolmikan-tarahoitukseen perustuva toimintamalli.	A14	x	4	
	7	Tuotetaan ajantasaista tietoa kotieläinten lannan kertymisestä ja lannanerityksestä.	A25	x	4	
	8	Valmistellaan ja tehdään hallitusohjelman ja budjettiratkaisujen maaseutu-vaikutusten arviointi.	A35, A33	x	4	
	9	Laaditaan maaseutualueiden hyvinvointia, elinkeinotoimintaa ja elinvoimaa sekä monipaikkaisuutta kuvaava ja päivitettävä työkalu ajankohtaisanalyysiin. Suunnitelma työkalun toteuttamisesta ja resursoinnista v. 2025. Pidetään yllä ajantasaista tilannekuvaa maaseudusta, joka palvelee lainvalmistelun maaseutuvaikutusten arviointia sekä muuta VN tason valmistelua.	A31-A36	x	4	
	10	Maaseutupoliittisen selonteon toimeenpanosuunnitelman ennako- ja maaseutuvaikutusten arviointi, ml. taloudelliset ja työllisyysvaikutukset sekä seurantaindikaattoreiden kokoaminen.	A36	x	4	
	11	Mehiläissektorin tiedontuotanto-vakiinnutetaan osaksi VOAS-tehtäviä.	A14	x	4	
Metsävarat ja metsätalous						
	12	Vahvistetaan metsän puustotuhojen ja tuhonaiheuttajien systemaattista seurantaa ja metsätuhotietopalvelua. Seurantamenetelmien ja tuhoriskien ennakoivan hallinnan kehittämiseksi edistetään tuhonaiheuttajien tutkimusta. Laaditaan valmiussuunnitelma kirjanpajan varalle. Kartoitetaan eteläisen Suomen runsastuneita mäntykuolemia ja selvitetään niiden syitä.	A18, A26	x	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos- tavoite	2025	Arvio (1-5)	Poikkeaman syy
	13	Tuotetaan tietoa jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen menetelmien vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen, ilmastovaikutuksiin ja puuntuotantoon ja metsätalouden kannattavuuteen. Kehitetään luonnonhoidon menetelmiä.	A21	x	4	
	14	Alueellisten metsäohjelmien (AMO) tarpeita varten kehitetään valtakunnan metsien inventoinnilla tuotettua alueittaista tietoa puuston määrästä, kasvusta ja laadusta, maankäytöstä sekä metsien omistussuhteista, terveydentilasta, monimuotoisuudesta, hiilivaroista ja hiilivarojen muutoksista.	A21, A24, A26	x	4	
	15	Seurataan ja raportoidaan Kansallinen metsästrategia 2035:n (KMS 2035) toteutusta mittaristotyön avulla. Kehitetään KMS- ja AMO-seurantaa ja mittaristoa yhteensopivana kokonaisuutena. Kerätään KMS2035:n toteutuksen indikaattorit. (HO)	A24	x	4	
	16	Tutkitaan metsäkäsittelymenetelmien ja puulajiston monipuolistamisen mahdollisuuksia, ml. sekametsäkasvatus. Tutkimuksissa huomioidaan hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemisen mahdollisuudet.	A26	x	4	
	17	Varataan metsänjalostus- ja siemenviljelyohjelmien edellyttämä infrastruktuuri ja henkilöresursointi. Taataan vartetuotannon osaamisen jatkuvuus ja riittävä volyymi.	A26	x	4	
	18	EU:n metsäkatoasetuksen kansallista toimeenpanoa tukeva selvitystyö sekä varautuminen vaikutusarvioiden ja laskelmien tekemiseen.	A25	x	4	
	19	Laaditaan metsäpuiden geenivarojen ex situ-suojelun toimintaohjelma.	A21, A24	x	4	
	20	Asiantuntijatuki metsien tilan seurantaa ja strategisia suunnitelmia koskevan EU-säädöksen (metsien monitorointiasetus) valmistelun, käsittelyn ja toimeenpanon osalta.	A24, A25, A26	x	4	
	21	Enfin Office (Euroopan kansallisten metsäinventointien verkosto) toiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen.	A22	x	4	
	22	Rahoituksen järjestyessä toteutetaan Luonnon virkistyskäytön valtakunnallinen inventointi (LVVI4) tutkimus vuosina 2025-2026. Selvitetään resursointivaihtoehdot keväällä 2025.	A23	x	4	
	23	Kehitetään EU-aloitteiden vaikutusten kokonaisarviointia metsäsektorilla, mikä kattaa EU:n vihreän kehityksen ohjelmaan, kestävään rahoitukseen, biodiversiteetti- sekä metsästrategiaan liittyvät aloitteet ja mahdolliset uuden komission metsäsektoriin vaikuttavat aloitteet resursoinnin mukaisesti. (HO)	A22	x	4	
	24	Kehitetään puumarkkinatutkimusta ja jatketaan metsänomistajatutkimustyötä. (HO)	A22	x	4	
	25	Edistetään metsien kasvua ja terveyttä parantavia toimenpiteitä toteuttamalla KMS2035:n TKI-ohjelmaa. (HO)	A21-27	x	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	2025	Arvio (1-5)	Poikkeaman syy
	26	Tuetaan Siemenviljelysten perustamisohjelma 2060 toteuttamista parantamalla jalostetun kuusen ja männyn siemenen saatavuutta kehittämällä siemenviljelysten kukittamista ja siemensatojen suojausta sekä metsäkylvöä.	A24, A25, A26	x	2	Tällä hetkellä ei ole soveltuvaa henkilöä (eläköityminen, rekrytointi tarpeen), liittyviä projekteja eikä rahoitusta (keskusteltu MMM:n kanssa). Luke pyrkii hakemaan ratkaisua 2025 aikana toimenpiteen edistämiseksi.
Kalavarat ja kalatalous						
	27	Tuotetaan tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja kyttyrälohen hallintaan Atlantiin laskevissa joissa.	A24	x	4	
	28	Seurataan kuhan alamitan muutosten vaikutukset kuhakantojen tilaan, vapaa-ajan kalastukseen ja kaupalliseen kalastukseen. Tuotetaan tietoa ankeriaan kalastuksesta ja kannanhoidosta sekä avustetaan hoitosuunnitelman päivittämisessä.	A24	x	4	
	29	Selvitetään lohen merikalastuksen säätelyn vaikutukset lohikantojen tilaan ja kaupallisen kalastuksen sekä kalastusmatkailun toimintaedellytyksiin ja vapaa-ajankalastukseen. Tuotetaan tietoa lohi- ja meritaimenstrategian sekä kalatiestrategian päivitysten tarpeisiin. Kehitetään tiedontuotantoa lohen ja meritaimenen kalastuksen säätelyn tarpeisiin.	A24	x	3	Viranomaistyönä tehtävät osiot tullee toteutumaan; tutkimuksen osalta tavoitteen saavuttaminen epävarmaa resurssien niukkuuden takia. Useampivuotiset tavoitteet.
	30	Annetaan asiantuntijatukea hallitusohjelmaan sisältyvän NOUSU-ohjelman hankkeiden toteuttamisessa. Selvitetään toimenpiteiden vaikutuksia. Varmistetaan vuosittaiset järvilohen vaelluspoikasten istutukset hoitosuunnitelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tuotetaan tietoa järvilohen kalastuksensäätelyn kehittämiseen. Vesihomeongelman hallintaan etsitään vaikuttavia keinoja.	A24	x	4	
	31	Tuotetaan tutkimus- ja kartoitustietoa rannikon kalalajien lisääntymisalueista ja monimuotoisuudesta. Tuetaan kalojen luontaista lisääntymistä edistämällä koetoiminnan avulla rannikkolajien lisääntymisalueiden kunnostusmahdollisuuksia. Kehitetään kunnostusten tuloksellisuuden mittaamenetelmiä.	A24	x	4	
	32	Laaditaan tutkimussuunnitelma Itämeren tilan ja ravintoverkkojen muutosten vaikutuksista kalakantojen tilaan.	A24	x	3	Teemaa edistetty mm. REMINDER-hakemuksessa sekä ICES WGIAB tulevan kauden To-Reissa, mutta suoraan tähän sopivaa rahoitushakua ei ole ainakaan vielä löytynyt.
	33	Tuotetaan tietoa kalastuksesta ja kalansaaliista saimaannorpan esiintymisalueella sekä kalastuksen kehittämisestä norppaturvallisemmaksi. Edellyttää rahoituksen varmistumista.	A24	x	4	
	34	Tuotetaan tietoa kalakantojen tilasta rajajokien (Teno, Tornionjoki) kalastussopimusten perusteella tehtävään kalastussäännön vuosittaisten muutostarpeiden arviointiin Ruotsin ja Norjan kanssa.	A24	x	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos- tavoite	2025	Arvio (1-5)	Poikkeaman syy
	35	Tuotetaan tietoa Näättämojoen kalastuksesta ja kalakannoista kalastussopimuksen uusimisneuvotteluja varten. Edellyttää rahoituksen varmistumista.	A24	x	4	
	36	Tehostetaan geneettisen monimuotoisuuden varmistamista emokalaparvien perustamisessa ja mädintuotannossa. Arvioidaan kalojen sopimuskasvatuksen kehittämistarpeet kalakantojen säilyttämisen ja kalatiestrategian lähtökohdista. Turvataan luonnosta hankittavien lohikalakantojen (järvilohi, taimen, nieriä, siika, harjus) mädin käyttömahdollisuus laitosemokalastojen perustamiseen ja istukastuotantoon järjestämällä asianmukaiset karanteenitilat.	A24	x	4	
Riistavarat ja riistatalous						
	37	Kehitetään vesilintulaskentapisteiden verkoston edustavuutta ja sitä täydentäviä seurantamenetelmiä sekä kanta-arvioinnin menetelmiä (mallintaminen). Kehitetään vuosittaista säätelyä tukevaa verotusmallia.	A24, A27	x	4	
	38	Kehitetään saaristolinnuston ja hanhikantojen seurantaa ja tiedontuotantoa kansainvälisten sopeutuvan metsästyksen säätelyn tarpeisiin ja osallistutaan AEWA-sopimuksen työryhmiin (haahka, merihanhi, metsähanhi).	A24, A27	x	4	
	39	Selvitetään suurpetojen poikkeuslupien myöntämistä koskevia kriteerejä EU:n alueella, erityisesti yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden ja paikallisten ihmisten sosioekonomisten vaatimusten osalta. Selvitetään ja seurataan suurpetojen tihentymisestä aiheutuvia sosio-ekonomisia vaikutuksia kananhoitoalueittain.	A24, A27, A33-36	x	4	
	40	Laaditaan suunnitelma ja käynnistetään kansallinen ahmakannan DNA-seuranta pohjoismainen yhteistyö huomioiden. Tarkennetaan kanta-arviota erityisesti pahimmilla vahinkoalueilla.	A24	x	4	
	41	Tutkitaan metsästyksen, vapaa-ajan kalastuksen ja muun erätalouden merkitystä fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin lisäämisessä. Vahvistetaan erätalouden vaikuttavuuden (ml. hyvinvointi, terveysvaikutukset, rahankäyttö, vapaaehtoistyö) tutkimusta ja tilastointia. Käynnistetään seuranta (2025). Selvitetään erätalouden tiedontuotannon tarpeet yhteistyössä MMM:n kanssa.	A23, A33-36	x	4	
Porotalous						
	42	Kehitetään poronhoitoalueen talviseurantaa ja säännöllistä raportointia MMM:lle Ilmatieteen laitoksen tilastoinnin pohjalta.	A15	x	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos- tavoite	2025	Arvio (1-5)	Poikkeaman syy
Geenivarat						
	43	Kehitetään geenivarojen säilytystä ja hyödyntämistä: - Kehitetään geenivarojen säilytystyön kustannustehokkuutta erilaisilla ratkaisuilla. - Toteutetaan rakenteellisia parannuksia poikkeuksellisten olosuhteiden varalta elävien kalageenivarojen säilymisen turvaamiseksi. - Geenivaratietojärjestelmiä kehitetään vastaamaan paremmin tiedonhallinnan ja käytön edistämisen tarpeita. - Eläingeenivarojen pitkäaikaissäilytyksessä olevan aineiston tietojen saatavuuden edistäminen.	A24	x	4	
Läpileikkaavat						
	44	Osallistutaan asiantuntijoina, tuotetaan ja kootaan yhteen ajantasaista tietoa hyöty- ja vaikuttavuusperusteisten rahoitusmallien kehittämiseen ja toimeenpanon tukemiseen MMM:n hallinnonalalla.	A11, A14, A24, A26, A27	x	4	
	45	Kehitetään eläinten hyvinvoinnin kansallisia seurantamittareita ja kokonaisarviointia yhdessä Ruokaviraston kanssa.	A17	x	4	
	46	Osallistutaan Kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman (KISS2030) sekä hallinnonalan sopeutumisen toimintaohjelman toimeenpanoon ml. Kiss Life -hanke. Kehitetään ilmatoriskien hallinnan ja sopeutumisen seurannan menetelmiä.	A26	x	4	
	47	Kansainvälisen luonnonvarapolitiikan verkoston toiminnan tukeminen.	A27	x	3	Verkostolla ei ole ollut käytännössä toimintaa vuonna 2025.
	48	Osallistutaan kansallisen biotalousstrategian toimeenpanoon, kehitetään Biotalous- lukuina tilastoja ja edistetään biotalouden korkeampaa arvonlisää tuottamalla tutkimustietoa. Lisätään tietoa biomassojen ja sivuvirtojen kysynnästä, saatavuudesta ja kilpailutilanteesta huolehtimalla, että tieto on toimijoiden saatavilla. Vahvistetaan metsäsektorin resurssi- ja kustannustehokkuutta digitalisaatiota kehittämällä.	A13, A21, A22, A23, A25, A31, A32	x	4	
	49	Jatketaan asiantuntijasihteeristötyötä vieraslajiasioiden neuvottelukunnassa toimikaudella 2023-2027. Vastataan EU:n vieraslajiasetuksen mukaisesta raportoinnista vuoden 2025 aikana.	A24	x	4	
	50	Osallistutaan biodiversiteettiasioiden asiantuntija- ja taustatyöhön. Jatketaan käynnissä olevaa selvitystyötä muiden tehokkaiden suojelutoimenpiteiden (OECM) osalta.	A24	x	4	
	51	Helmi-ohjelman seuranta yhteistyössä SYKE:n kanssa ja Helmi-ohjelmaan liittyvä tutkimus MMM:n vastuulla olevien toimenpiteiden osalta.	A24	x	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	2025	Arvio (1-5)	Poikkeaman syy
	52	Biotalous tuotteiden ja elintarvikkeiden ympäristöjalanjälkiin ja –suorituskykyyn liittyvää tietopohjaa vahvistetaan. Tämä edellyttää menetelmän kehittämistä ja -harmonisointia, sisältäen korvattavien tuotteiden tietopohjan määrittämisen.	A21	x	3	Menetelmäkehitys edistynyt, mm. BioLCA-, FoodPrint-, ModiLCA- ja PlastLife-hankkeissa, mutta tietopohjan osalta tarvitaan ensin merkittävästi uusia hankkeita.
	53	Rahoituksen hankkiminen ja konsortion kokoaminen luonnonvara-alan talousmallinnuksen kehittämiseen yleisen tasapainon mallinnuksen suuntaan siten, että kyetään antamaan arvioita luonnonvara-alan vaikutuksista kansantalouteen ja aluetalouteen.	A22	x	4	
	54	Luodaan maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman seurantajärjestelmä ja kehitetään sitä. (HO)	A26	x	3	Luken osuus edennyt suunnitelmien mukaisesti aikataulussa. Etenemistä viivästyttää se, että Ruokavirastosta ei olla toistaiseksi saatu pyydettyä aineistoa.
	55	Kehitetään kasvihuonekaasulaskennan tarkkuutta, ajantasaisuutta ja kattavuutta huomioiden LULUCF asetuksen ja MISUn tarpeet.	A26	x	4	
	56	Asiantuntijatuki EU:n maaperädirektiivin vaikuttamistyössä ja toimeenpanoon varautumisessa.	A24	x	4	
	57	Vakiinnutetaan VOAS-asiakastytyväisyyden seuranta 2023 pilotin pohjalta.	B1	x	4	
	58	Luke kehittää toiminnan jatkuvuuden hallintaa, riskien- ja poikkeamienhallintaa ja kyberturvallisuuden hallintaa ottaen huomioon EU:n CER- ja NIS2-direktiivien toimeenpanoon valmistautumisen.	B4	x	4	
	59	Arvioidaan uusiutuviin energialähteisiin siirtymisen ja fossiilisesta energiasta irrottautumisen vaikutuksia: maankäytön muutokset, yhteiskunnallinen ja paikallinen hyväksyttävyys, vastuullisuusnäkökohdat (REPowerEU RRF-hanke)	A26	x	4	
	60	Osallistutaan asiantuntija- ja sihteerityöhön kansallisen ennallistamissuunnitelman työryhmävalmistelussa [maa-, metsä-, riista- ja kalatalouden osalta] sekä osallistutaan ennallistamissuunnitelmaan tarvittavien selvitysten ja vaikutusarvioiden laadintaan.	A27	x	4	

Maksullista ja yhteisrahoitteista toimintaa koskevat keskeiset tunnusluvut, 1 000€

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Ennuste 2025	Ennuste vs. tavoite
Maksullinen toiminta					
- Julkisoikeudelliset tuotot yhteensä	168	191	180	185	3 %
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	192	161	180	170	-6 %
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-24	30	0	15	-
- Kustannusvastaavuus, %	88 %	119 %	100 %	109 %	9 %-yks
- Liiketaloudelliset tuotot yhteensä	8 232	7 874	7 920	7 615	-4 %
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	7 673	6 905	6 600	6 700	2 %
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	559	969	1 320	915	-31 %
- Kustannusvastaavuus, %	107 %	114 %	120 %	114 %	-6 %-yks
Yhteisrahoitteinen toiminta					
- Tuotot yhteensä, josta	42 750	44 827	45 700	47 200	3 %
- muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	25 606	23 998	24 900	21 600	-13 %
- EU:lta saatava rahoitus	9 247	10 890	12 000	14 000	17 %
- muu valtiontalouden ulkop. rahoitus	7 897	9 939	8 800	11 600	32 %
- Kokonaiskustannukset	71 855	73 277	76 000	78 000	3 %
- Tuotot - kustannukset (=oma rahoitus)	-29 105	-28 450	-30 300	-30 800	2 %
- Kustannusvastaavuus, %	59 %	61 %	60 %	61 %	1 %-yks
- Omarahoitusosuus, %	41 %	39 %	40 %	39 %	-1 %-yks

Luonnonvarakeskuksen rahoituslaskelma, 1 000 €

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Ennuste 2025	Ennuste vs. tavoite
Toiminnan kokonaisrahoitus (tulot ja menot), josta	151 475	148 252	158 700	155 950	-2 %
Toimintamenomomentin rahoitus yhteensä, josta	151 258	147 910	158 500	155 750	-2 %
- Nettomääräraha / nettokäyttö	85 060	78 850	90 600	88 450	-2 %
- Yhteisrahoitus valtion talousarviotalouden sisältä (LKP 3978)	25 265	23 547	24 900	21 600	-13 %
- Yhteisrahoitus EU:lta (LKP 3971)	9 159	10 770	12 000	14 000	17 %
- Muu yhteisrahoitus valtion talousarvion ulkopuolelta (LKP:t 3970 ja 3979)	7 779	9 784	8 800	11 600	32 %
- Maksullinen toiminta (LKP 30 -alk.)	8 398	8 065	8 100	7 800	-4 %
- Muut tulot (mm. muut 3-alk. sekä 50-, 60 ja 80-alk LKP:t)	15 597	16 894	14 100	12 300	-13 %
Muu valtion TA-rahoitus (muiden mom. määrärahat)	217	342	200	200	0 %
Toimintamenomomentin rahoitus					
Nettokäyttö/ -käyttöarvio	85 060	78 850	90 600	88 450	-2 %
TP/Budjetoitu/TAE	81 589	85 023	90 878	91 500	1 %
Edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha (arvio)	14 895	11 424	17 597	17 597	0 %
Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha (arvio)	11 424	17 597	17 875	20 647	16 %

LIITE 2: Luonnonvarakeskuksen bruttotulot ja bruttomenot v. 2022-2024 ja talouden ennuste vuodelle 2025

	TP 2022	TP 2023	TP 2024	Tammi- touko 2024	Tammi- touko 2025	Muutos 2025- 2024 €	Muutos 2025- 2024 %	Ennuste 2025	LUKE- MMM TUSO 2025	Ennuste vs. TUSO 2025
Rahoitus										
Budjettirahoitus	82 189	81 589	85 023	85 023	91 500	6 477	8 %	91 500	90 878	622
Ulkopuolinen rahoitus										
Maksullisen toiminnan tuotot	7 837	8 398	8 065	2 210	2 154	-56	-3 %	7 800	8 100	-300
Vuokrat ja käyttökorvaukset	46	20	17	6	8	2	33 %	10	10	0
Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset	12 258	14 046	15 549	1 492	1 316	-176	-12 %	11 000	12 800	-1 800
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	40 277	42 203	44 101	4 542	3 101	-1 441	-32 %	47 200	45 700	1 500
Muut tuotot	1 473	1 532	1 328	368	351	-17	-5 %	1 290	1 290	0
Kirjausoikeudet	452	217	342	64	0	-64	-100 %	200	200	0
Ulkopuolinen rahoitus yhteensä	62 343	66 416	69 402	8 682	6 930	-1 752	-20 %	67 500	68 100	-600
Rahoitus yhteensä	144 532	148 005	154 425	93 705	98 430	4 725	5 %	159 000	158 978	22
Bruttomenot										
Henkilöstömenot	90 099	94 564	95 402	37 186	37 274	88	0 %	97 500	98 000	-500
Muut menot										
Tilavuokrat	11 895	12 999	13 100	5 449	5 323	-126	-2 %	13 150	13 100	50
Muut vuokrat	1 347	1 353	1 525	664	720	56	8 %	1 540	1 500	40
Palvelujen ostot	22 606	23 182	22 905	8 124	7 344	-780	-10 %	23 240	23 500	-260
Matkustusmenot	3 459	4 155	4 187	1 160	992	-168	-14 %	4 350	4 450	-100
Aineet, tarvikkeet, tavarat	7 187	6 882	6 004	2 630	2 342	-288	-11 %	6 220	6 750	-530
Arvoltaan vähäiset koneet ja laitteet	1 074	838	682	199	205	6	3 %	950	1 050	-100
Muut menot	2 320	3 978	1 788	811	846	35	4 %	2 000	2 350	-350
Investointimenot	7 025	3 525	2 659	686	850	164	24 %	7 000	8 000	-1 000
Muut menot yhteensä	56 913	56 912	52 850	19 723	18 622	-1 101	-6 %	58 450	60 700	-2 250
Bruttomenot yhteensä	147 012	151 476	148 252	56 909	55 896	-1 013	-2 %	155 950	158 700	-2 750
Tilkauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-2 480	-3 471	6 173	36 796	42 534	5 738	16 %	3 050	278	2 772
Edelliseltä vuodelta siirtynyt budjettirahoitus	17 375	14 895	11 424	11 424	17 597	6 173	54 %	17 597	17 597	0
Seuraavalle vuodelle siirtyvä budjettirahoitus	14 895	11 424	17 597	48 220	60 131	11 911	25 %	20 647	17 875	2 772

LIITE 3: Luonnonvarakeskuksen ydintoiminnot ja ohjaustoiminnot (toteumatiedot 01-05/2025), 1 000 €

	Tuotot 1000€	Kustan- nukset 1000€	HTV	Osuus tuo- toista	Osuus kustan- nuksista	Osuus HTV:sta
190 Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvat	6 526	56 325	518,7	100,0 %	99,9 %	99,9 %
1901 Maatalous	1 457	19 551	189,9	22,3 %	34,7 %	36,6 %
190141000 Maatalouden toimeenpanotehtävät	0	1 308	12,5	0,0 %	2,3 %	2,4 %
190141020 Maatalouden tilastot	1	1 606	13,7	0,0 %	2,8 %	2,6 %
190141050 Maatalouden tutkimus	1 457	16 637	163,7	22,3 %	29,5 %	31,5 %
1902 Maaseudun kehittäminen	249	2 616	24,2	3,8 %	4,6 %	4,7 %
190241000 Maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät	0	296	2,4	0,0 %	0,5 %	0,5 %
190241050 Maaseudun kehittämisen tutkimus	249	2 320	21,7	3,8 %	4,1 %	4,2 %
1903 Metsätalous	2 046	18 763	174,5	31,3 %	33,3 %	33,6 %
190341000 Metsätalouden edistäminen	2	523	4,9	0,0 %	0,9 %	0,9 %
190341010 Metsätalouden lainvalvonta ja viranomaistehtävät	82	1 239	12,7	1,3 %	2,2 %	2,5 %
190341020 Metsätalouden tilastot	0	508	5,1	0,0 %	0,9 %	1,0 %
190341050 Metsätalouden tutkimus	1 962	16 493	151,8	30,1 %	29,3 %	29,2 %
1904 Kala-, riista- ja porotalous	2 237	10 983	91,4	34,3 %	19,5 %	17,6 %
190441000 Elinkeinokalatalouden toimeenpanotehtävät	3	2 120	18,0	0,0 %	3,8 %	3,5 %
190441010 Virkistyskalatalouden toimeenpanotehtävät	26	511	5,2	0,4 %	0,9 %	1,0 %
190441020 Riistatalouden toimeenpanotehtävät	411	1 552	11,0	6,3 %	2,8 %	2,1 %
190441030 Porotalouden toimeenpanotehtävät	0	30	0,3	0,0 %	0,1 %	0,1 %
190441040 Kala-, riista- ja porotalouden tilastot	0	191	1,8	0,0 %	0,3 %	0,4 %
190441050 Elinkeinokalatalouden tutkimus	197	2 029	19,4	3,0 %	3,6 %	3,7 %
190441060 Virkistyskalatalouden tutkimus	924	2 788	22,2	14,2 %	4,9 %	4,3 %
190441070 Riistatalouden tutkimus	663	1 473	11,2	10,2 %	2,6 %	2,2 %
190441080 Porotalouden tutkimus	13	289	2,2	0,2 %	0,5 %	0,4 %
1905 Elintarvikkeet	379	1 938	16,4	5,8 %	3,4 %	3,2 %
190541000 Elintarvikkeet toimeenpanotehtävät	35	199	1,5	0,5 %	0,4 %	0,3 %
190541050 Elintarviketutkimus	345	1 739	14,8	5,3 %	3,1 %	2,9 %
1906 Maatalouden tuotantotarvikkeiden turvallisuus ja laatu, eläinten terveys ja hyvinvointi sekä kasvinterveys	78	2 057	18,9	1,2 %	3,6 %	3,6 %
190641000 Maatalouden tuotantotarvikkeita koskevat toimeenpanotehtävät	0	8	0,0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190641010 Eläinten terveyden toimeenpanotehtävät	0	1	0,0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190641020 Eläinten hyvinvoinnin toimeenpanotehtävät	0	160	1,5	0,0 %	0,3 %	0,3 %
190641030 Kasvinterveyden toimeenpanotehtävät	2	170	1,6	0,0 %	0,3 %	0,3 %
190641050 Maatalouden tuotantotarvikkeiden tutkimus	11	21	0,0	0,2 %	0,0 %	0,0 %
190641060 Eläinten terveyden tutkimus	0	8	0,1	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190641070 Eläinten hyvinvoinnin tutkimus	48	672	5,7	0,7 %	1,2 %	1,1 %
190641080 Kasviterveyden tutkimus	17	1 016	10,0	0,3 %	1,8 %	1,9 %
1908 Vesitalous	79	416	3,5	1,2 %	0,7 %	0,7 %
190841000 Vesitalouden toimeenpano- ja edistämistehtävät	13	101	1,0	0,2 %	0,2 %	0,2 %
190841050 Vesitalouden tutkimus, kehittäminen ja asiantuntijapalvelut	67	316	2,5	1,0 %	0,6 %	0,5 %
500 Ohjaustoiminnot	2	38	0,3	0,0 %	0,1 %	0,1 %
5000 Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	0	0	0,0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5100 Hallinnon ohjaus- toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	0	1	0,0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5200 Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	0	14	0,1	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5300 EU- ja kansainväliset asiat	2	22	0,2	0,0 %	0,0 %	0,0 %
KAIKKI YHTEENSÄ	6 528	56 363	519,0	100,0 %	100,0 %	100,0 %